



Informácie spod Rokoša

Ročník 9, číslo 3, október 2016. Informačno-zábavný občasník obce Nitrianske Sučany

Rozmanitá jeseň

Vonku prší a ja beriem pero, aby som sa Vám prihovril. Je október a samozrejme, že padá dažď. Veď naša zem potrebuje vlahu. Vsakuje ju do seba všetkými pórmami – nenásytno, ako keď dáte piť malému chlapcovi, ktorý práve prišiel z futbalového zápasu a nevie sa dosýtiť vodou.

Nechcem navodiť dažďovú atmosféru, skôr naopak, chcem ukázať, ako si jeseň pýta našu pozornosť. Žiada od nás, aby sme chodili s otvorenými očami a vnímali jej krásu plnými dúškami. Človek priam cíti na chrbte pri prechádzkach jej túžbu, aby sme sa otočili za jej farebnosťou a každým dňom sa meniacou rozmanitosťou. Nepotrebuje žiadneho režiséra, ona si vystačí sama natoľko, že nám veľa krát zoberie reč.

Všeličo môže človek zastaviť, ale čo nikdy nespomalí a nezastaví, je čas. Je po prázdninách. Deti nastúpili do škôl. Počas voľna si našli nové priateľstvá, ktoré sú pre každého z nás veľmi dôležité, lebo ako vieme, bez dobrých priateľov sa nedá prežiť dobrý a plnohodnotný život.

Nech ste boli na dovolenke kdekoľvek, vrátili ste sa domov. Dotiahli Vás putá domova, ktoré sú silnejšie, než by sme si to my sami pripustili. Ťahajú človeka domov tak silno, že ani mráz ani vietor ich neroztrhá. Aby sme si letný dojem nezmazali, nebojme sa tieto zážitky zabaliť do spomienok a ukryť vo svojej duši poctivo. Potom nám nebude robiť problém ich v prírodnej chvíli vybalíť a pokočať sa nimi. Letný čas je teda za nami. Každým dňom vstávame do sychravejších rán. Jesenné dni niekedy lahodia tichom prírody pripravujúcej sa na zimu, lístím padajúcim na zem. Niektorí z nás by ešte rád podržal opraty leta čo najdlhšie, no jeseň so svojou mocou vyhráva nad všetkými silami prírody.

Kúsok leta sa mi podarilo prežiť osobne aj s niektorými z Vás, keď sme sa postretali v našej obci a vzájomne sme sa obohatili a podelili o zážitky. Myslím si, že čas prežitý s priateľmi má nesmiernu cenu a keď sa s ním podelíme, jeho cena sa zdvojnásobí.

Keby sa tak čas dal vrátiť späť. Nemôžem, ba ani nechcem zabudnúť na chvíle prežité s ľuďmi, ktorí už nie sú s nami. Blížia sa sviatky, v ktorých sú slová, vety, myšlienky nevyslovené nahlas. Ich obsah poznáme len my. Sú to naše slová určené zosnulým. Vnútorne slová a pocity sa ťažko dajú zachytiť aj na papier, lebo naše pocity sú neopísateľné. V týchto rozhovoroch neexistuje pretváarka, nemusíme sa skrývať pred ničím, skôr si myslím, že oni odhalia nás.

Otočíme kľúčom času, aby vošla dávna spomienka, ktorá si nájde cestu do srdca a to sa rozepamätá na všetko. Postážujeme sa, pochválime, ale predovšetkým vedíme tiché rozhovory, či už smutné, alebo veselé. Máme záruku, že to nedotknuté a čisté zároveň zostane len v tichej spomienke medzi nami. Položíme vence či kvety na hrob, no najdôležitejšia je tá chvíľa ticha a myšlienka, ktorú venujeme svojim najbližším a poďakujeme sa za čas, ktorý nám vo svojom živote venovali.

Pavol Caňo, starosta obce

Z úcty a vd'aky prišli -- vd'ačne sme ich prijali

S blížiacimi sa oslavami 72. výročia Slovenského národného povstania navštívili našu obec členovia Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov zo Starej Kremničky. Cieľ ich návštevy bol vysoko humánný – uctiť si pamiatku našich občanov: Vincenta Javorku a Ladislava Pinku, ktorí v bojoch pri obrane Starej Kremničky 4. októbra 1944 položili svoje životy.

Pietna spomienka sa na cintoríne hovoreným slovom, piesňami a položením vencov na hroby niesla v znamení, nech máme stále v pamäti minulosť a z nej to najhlavnejšie, čo nemôže byť premlčané – hrôzy vojny a položené ľudské životy.

V tomto duchu sa uskutočnilo aj slávnostné prijatie účastníkov návštevy na čele so starostom obce Stará Kremnička a predsedom SZPB v obradnej miestnosti miestneho obecného úradu. Úprimné slová na uvítanie, príhovor starostu našej obce Pavla Caňu, poetické slová a piesne mužskej speváckej skupiny Domovina, zápis do pamätnej knihy Zboru pre občianske záležitosti potvrdili, že chvíľa na cintoríne i v obradnej miestnosti bola venovaná v spomienkach hrdinom od Strečna, Dukly, Turca, Starej Kremničky, Hornej Nitry a všetkým tým, ktorí sa mieru nedočkali.

Naša obec a základná organizácia SZPB, ale predovšetkým pozostalí príbuzní vyslovili úprimnú vd'aku ZO SZPB zo Starej Kremničky, že nezabúdajú na tých, ktorí položili svoje životy pri obrane ich obce, pretože vždy je lepšie spomínať ako zabudnúť, potom by sa to mohlo zopakovať znovu.

Pietna spomienka aj sprievodný program zostanú zapísané v myšliach všetkých, ktorí sa jej zúčastnili. V mene ZO SZPB v našej obci úprimne ďakujeme za organizačnú prípravu starostovi obce Pavlovi Caňovi, jeho zástupkyňi Zuzane Javorkovej, Petrovi Baginovi, speváckej skupine Domovina za finančné alebo iné príspevky k tejto významnej spomienkovej slávnosti.

Jozef Klučák



Pietna spomienka na padlých občanov na miestnom cintoríne.

Foto: František Kovár.

Krása medzištátneho priateľstva

Vzájomné návštevy občanov dvoch priateľských obcí Bohdíkov na Morave a našou dedinkou na Slovensku sú už takou samozrejmosťou, že nikomu nenapadne pochybovať o priateľstve medzi moravskými a slovenskými ľuďmi. V tretí septembrový víkend sme sa vybrali na Moravu ako veselá, dobre naladená chasa. Už na prvej moravskej čerpacej stanici bolo počť akordeón, tóny slovenských a českých piesní. Spevu sa chytil celý sučiansky národ: Caňovci, Suroví, Štrbovci, Kiabovci, Šlabiarovci, ale aj všetci, ktorí sa vybrali bez svojich partnerov a partneriek: Jožko Klučák, Tonko Paulďuro, Jožko Šmotlák, Tonko Haluš, Jožko Blaho, Vladko Cvopa, Soňa Lukáčová a Iveta Nemčeková. Starostova manželka k spevu ponúkla výborné slané pečené buchty, na ktoré si hneď gazdinky vypýtali recepty a ktoré sme zaliali domácou pálenkou ako spomienkou na domovinu a ochutnávkou, či k priateľom nesieme len to najlepšie, čo sa nám v záhradách urodilo.

Do Bohdíkova sme prišli v sobotu priamo na obed. Pred kultúrnym domom nás už čakal starosta s manželkou a všetci, ktorí sa prišli zvítať so svojimi priateľmi. Poriadne sme vyhladli, kým sme sa vyobýjali, odovzdali darčeky, skontrolovali, kto za ten čas, čo sme sa nevideli, prišiel k šedivým vlasom či k nevestám a zaťom, poprípade k vnúčatám. Privítania sa ujal bohdíkovský starosta a ten náš sa pridala poďakovaním za pozvanie a ubezpečením o našom pozvaní pre budúročné stretnutie na Slovensku. Do sobotňajšieho večera sme stihli s Bohdíkovčanmi navštíviť zámok vo Veľkých Losinách, ktorý postavil v 16. storočí významný rod pánov zo Žerotína. Interiér tohto zámku bol zdobený mnohými gobelínami a koženými tapetami. Pôsobil tmavo, lebo nepodľahol elektrifikácii a aj tie svietidlá, čo viseli zo stropov, boli len na sviečky. V zámku sa do dnešného dňa konajú svadobné obrady alebo iné obradné úkony. Našli sme v ňom tiež najstaršie dvojsedadlové nosidlá na svete a aj zámockú knižnicu.

Zo zámku sme sa presunuli do ručnej papierničky. Papier sa tu stále vyrába tradičným spôsobom z bavlny a ľanu. Pre svoju vysokú kvalitu a trvanlivosť sa používa najmä vo výtvarnom umení, pre významnú osobnú a firemnú korešpondenciu, reprezentačné účely, ale aj v knižnej a reštaurátorskej praxi. V časti múzea sme sa dozvedeli mnoho z histórie výroby papiera aj založenia papierničky vo Veľkých Losinách. Ďalej v dielňach sme na vlastné oči videli a vyskúšali si papier vyrobiť a nakoniec si aj suveníry z papierní odnieť. Každý z nás ako darček dostal pamätný list vytlačený na losinskom papieri. Pozreli sme si pútavý film o Losinách a plní dojmy sa vrátili do Bohdíkova.

Tam nás čakali naši bohdíkovskí priatelia už v kultúrnom dome aj s večerou, kultúrnym programom a nefalšovanou zábavou. Ženy – brušné tanečnice nielen zatancovali ladnú choreografiu, ale takmer všetkých Slovákov opásali crngotavými šatkami a učili nás ladne sa vznášať po parkete s príznačným točením bedier a brucha. Tí, čo netancovali, sa za bruchá držali tiež, ale od smiechu pri pohľade na nás, ktorí sme sa snažili napodobniť tento arabský tanec. Tí skôr narodení tanečníci sa držali za boky, nakoľko im do smiechu nebolo, museli si držať bedrové kĺby, aby sa im vraj nerozsykali. Zábavy a dobrej nálady sme si užili nadostač. V uvoľnenej atmosfére so spevom, tancom, vtipmi a príbehmi všetci pookriali, postretali priateľov, s ktorými si mohli porozprávať o novotách od posledného stretnutia, alebo si mohli len tak popozerať fotografie, ktoré sa nám nad hlavami menili celý večer cez prezentáciu na plátne.

Kto dokázal v nedeľu ráno vstať do siedmej hodiny, stihol ešte aj rannú svätú omšu. Kto nie, ponáhlal sa na tú pred obedom do Raškova. Toto bol čas na stretnutie s priateľmi u nich doma. Soňa Lukáčová a ja sme využili pozvanie Alenky Vokurkovej, riaditeľky školy, pobudnúť s paniami učiteľkami chvíľku v ich škole. Ukázali nám novoty, ktoré sa snažia vybudovať na školskom dvore, podebatovali sme o ich aj našom školskom systéme, nabrali sme si vzájomnej inšpirácie a potešili sa zo vzájomných darov. Pre naše deti do základnej školy sme dostali dva kartóny farebných papierov.

ĎAKUJEME. Už niekoľko rokov nemusia z domu nosiť farebné papiere a vyzerať to tak, že ďalšie roky to bude naďalej platiť.

Rozlúčka sa skončila nedeľným obedom a bola ako každá po spoločných stretnutiach: plná nádejí na ďalšie stretnutie a spoločné projekty. Cesta domov bola krátka. Veselá a spevavá. A v krátkom minibuse bolo počť vtipy spredu až dozadu. Ičko Surový nás dopoval veselými príhodami, anekdotami, výpravnými príbehmi, ktoré mu dopĺňali všetci členovia pospolitej osádky. Domov sme sa dostali podvečer, v poriadku a naplnení priateľstvom, potešením z natiahnutej ruky, milého úsmevu, radosti zo spoločnosti a podaktorí aj duchovne inšpirovaní.

Iveta Nemčeková



Moravsko-slovenské zoskupenie v Bohdíkove.
Foto: Anton Haluš.

Dňa 19.8.2016 popoludní uskutočnil klub dôchodcov v Nitrianskych Sučanoch výlet do obce Kulhňa na rybacie hody, ktorého sa zúčastnilo štyridsaťdva našich členov.

Všetci si pochutili na vynikajúcich pečených rybách a zaspievali si ľudové pesničky s doprovodom harmoniky, na ktorej hral člen nášho klubu dôchodcov Jožko Prostredný. Za pekne strávené chvíle patrí vďaka členom výboru a tiež obecnému úradu, ktorý uhradil autobus.

Emília Šimorková
Účastníci výletu v autobuse.
Foto: Emília Šimorková



Ako sa darí KST Rokoš

Nastáva najkrajšie obdobie turistu: jeseň. Dni sú síce kratšie, ale o to farebnejšie. Stabilné počasie nás láka využiť tento čas na predchádzky prírodou. Skôr, než sa pozrieme, čo nás ku koncu roka ešte v našom turistickom kalendári čaká, obzrime sa na predchádzajúce letné mesiace.

V júli toho, už tradične, veľa neorganizujeme. Väčšina turistov využíva júl na vlastné dovolenky s rodinou. Tentoraz sme ale predsa len jedno podujatie zorganizovali. Zájazd do Štiavnických vrchov sme opätovne, po mnohých rokoch, zaradili do programu a úspešne sme ho aj absolvovali. Pred samotným výstupom na dominantu Štiavnických vrchov, Sitno, sme sfárali do štôlne Bartolomej v Banskom múzeu v Banskej Štiavnici. Potom sme sa presunuli k Počúvadlianskemu jazeru a spoločne sme vystúpili na Sitno.

V auguste sme absolvovali už 19. ročník Pochodu Fraňa Madvu. Opäť sa tu stretli skalní vyznávači tohto tradičného podujatia a opäť si raz potvrdili, že príroda v okolí chodníka je každý rok iná a vždy krásna a jedinečná.

Vyvrcholenie leta bol zájazd do Chorvátska. Zájazd bol mimoriadne úspešný. Podarilo sa nám naplniť celý program tak, ako bol naplánovaný. Začali sme prehliadkou Plitvických jazier, pokračovali sme zájazdom do Bosny a Hercegoviny. Tu sme navštívili pútnické mesto Medjugorje, okúpali sme sa v lagúne vodopádu Kravica, navštívili sme Dervišský kláštor na prameni rieky Buna, prezreli sme si nočný Mostar a ochutnali miestne špeciality. Okrem Bosny a Hercegoviny sme spoznali aj obe pevnosti nad Omišom, odkiaľ sa nám naskytli nádherné výhľady na blízke aj vzdialenejšie okolie. Poplavili sme sa po rieke Cetina, niektorí z nás využili možnosť plavby na ostrov Brač. Turisticky sme prešli z vnútrozemia cez krásny skalnatý hrebeň k brehu mora, vystúpili sme na najvyšší vrch Chorvátska, Sinjal. Niekoľkokrát sme zažili spoločnú večernú grilovačku a samozrejme, nesmeľo chýbať kúpanie v mori.

Skončili sa prázdniny, začal školský rok a septembrové počasie tentoraz nesklamalo. Krásnu jeseň sme privítali vo Vysokých Tatrách. Niekoľkí výstupom na Kriváň, niekoľkí vlastnou vysokohorskou túrou a zvyšok partie výstupom na Kôprovský štít.

Najbližšiu sobotu (v čase, keď budete čítať tento článok, to už bude minulý čas) vyrážame na juh, kde sa zúčastníme Gaštanových slávností v Modrom Kameni. Predtým sa ale trochu prejdeme a navštívime nám zatiaľ nie veľmi známy a navštevovaný kraj Hontu.

Na záver turistického roka si doprajeme trochu zábavy pri záverečnej túre roka a po nenáročnom výstupe na hrad Hrušov a po zostupe z Veľkého Inovca sa rozlúčime so zájazdovou sezónou už tradične záverečným posedením. Kde? To je tajomstvo. Príďte medzi nás a uvidíte.

Peter Antol

Úspechy našich futbalistov

S prípravou na nový ročník futbalovej sezóny sme začali už 2 týždne po skončení predchádzajúcej. V priebehu júla nás čakali 3 priateľské stretnutia, v ktorých sa posilnený káder (Emil Čičmanec z TJ Štart Krištál Valaská Belá) mohol otestovať. Na domácom trávniku sme postupne privítali TJ Partizán Cígeľ (3:4), TJ Magura Poruba (10:2) a TJ Slovan Oslany (2:1).

Ročník 2016/2017 sme zahájili doma proti Veľkým Bieliciam. Prvých 30 minút sa nieslo v znamení viacerých nepresností na oboch stranách. No v rozmedzí 37.-41. minúty 1. polčasu prišla trojgólová smršť nášho tímu a od tohto momentu bolo o zápase prakticky rozhodnuté. V 2. polčase sa hosťom podarilo len kozmeticky upraviť výsledok na 3:1. Povzbudení dobrým výsledkom sme odišli na ihrisko bývalého piatoligistu z Malej Čause. Stretnutie malo veľmi podobný priebeh ako to predchádzajúce, ale v závere 1. polčasu sme brankára domácich prekonali „len“ 2krát a v 2. polčase diváci gól nevideli, takže sme opäť brali všetky 3 body po víťazstve o 2 góly.

Na ďalší zápas našich futbalistov si fanúšikovia museli počkať 2 týždne kvôli preloženiu domáceho zápasu z dôvodu nepriaznivého počasia. V Handlovej mohli vidieť vyrovnaný duel, v ktorom mali bližšie ku gólu domáci, no svoje šance nepremenili. V 2. polčase navyše prišli o vylúčeného hráča, za čo boli takmer okamžite potrestaní jediným gólom zápasu, a tak sme sa mohli opäť tešiť z plného bodového zisku. S cieľom zlepšiť aj herný prejav sme „doma“ nastúpili proti vlnajšiemu víťazovi súťaže z Dežeríc, ktorý odmietol možnosť postúpiť. V stretnutí dvoch kombinačne vyspelých mužstiev sme sa ako prví ujali vedenia. Hostia ešte do polčasu stihli gólovo odpovedať a v úvode 2. polčasu dokonca šli do vedenia. Od tohto momentu sme opäť prebrali iniciatívu a dvomi gólmi sme skóre otočili. Ale ani hostia neskladali zbrane a znovu gólovo odpovedali. O ďalšie 2 minúty sa skóre opäť menilo: pribudol ďalší gól v sieti hostí. V zápase už ďalší gól nepadol a tak sme sa opäť mohli tešiť z víťazstva.

V 6. kole čakal na našich fanúšikov derby zápas na štadióne v Dolných Vesteniciach. Domáci sa od úvodu snažili o hernú dominanciu, no ich snaha vďaka pozornej obrane končila pred našou šestnástkou. V prvom polčase sme sa po famóznnej „štandardke“ ujali vedenia, po výmene strán sa herný obraz nezmenil a po zahodení viacerých šancí sa potvrdilo futbalové porekadlo „nedáš, dostaneš“ a domácim sa podarilo vyrovnať. Do záverečného hvizdu sa napriek snahe oboch mužstiev skóre nemenilo a tak sa zrodila remíza. O niekoľko dní neskôr sa dohrávalo odložené stretnutie proti hosťom z Nitrianskeho Rudna. Dobíjanie hosťujúcej brány v 1. polčase neprinášalo gólové ovocie, čo sa nám mohlo hneď v úvode 2. polčasu vypomstiť. Hosťujúci hráč však odkrytú bránu z 3 metrov minul. Už o niekoľko sekúnd sme šli do vedenia, o ďalších pár minút sme pridali ďalší gól a keďže sa zápas do záverečného hvizdu odohrával viac-menej medzi šestnástkami, 3 body opäť ostali doma.

Už o 3 dni sme nastúpili opäť na domácom trávniku. Po našich viacerých zahodených šanciach šli do vedenia hostia zo Skačian. V 2. polčase sa nám podarilo výsledok otočiť, no po 5 minútach hostia opäť gólovo odpovedali. Od tohto momentu sa v snahe o zisk všetkých 3 bodov začalo dobíjanie hosťujúcej brány. Veľká túžba a snaha po víťazstve bola nakoniec odmenená víťazným gólom v závere zápasu. Do Kamenca pod Vtáčnikom sme ako líder súťaže cestovali s cieľom opäť bodovať a natiahnuť sériu neporaziteľnosti. Na ťažkom teréne sa nehral veľmi oku lahodiaci futbal. Vyrovnaný zápas sme v 2. polčase rozhodli hlavičkou po rohovom kope a do tabuľky sme si pripísali ďalšie vydeté 3 body.

Po 8. kolách sa teda môžeme hrdiť líderskou pozíciou, a ako jediný tím súťaže aj neporaziteľnosťou, čo do ďalších súbojov vlieva nové sily a dávku optimizmu nielen nám, ale i našim oddaným fanúšikom.

Andrej Vlnka

Škola zasa volá

Začali sme naplno. S radostným detským džavotom, výskaním, očakávaniami, tí menší aj so strachom a úplne maličkí v materskej škole aj so srdcervúcim plačom smútku po mame...

V školskom roku 2016/2017 je nás v základnej škole 33 žiakov, tri panie učiteľky, jedna vychovávateľka, pani ekonómka a pani školníčka.

V materskej škole je 39 detí s troma paniami učiteľkami. Výborne nám varia dve panie kuchárky a jedna vedúca školskej jedálne.

Na tento rok máme znovu pripravené pre naše deti z materskej školy a žiakov zo základnej školy mnoho výnimočných udalostí. Výlety, exkurzie, návštevy kín a divadiel (jedno k nám príde už teraz na začiatku októbra...), súťaže školské, mimoškolské, aj tie okresného či krajského charakteru. Pripravíme si pre Vás tradičný vianočný galaprogram či program ku Dňu matiek, zabľúdime do rôznych zákutí nášho domova, otestujeme svoju vytrvalosť v prírode, znovu sa pokúsime absolvovať plavecký výcvik, pomôžeme deťom z detských domovov a tí, ktorí sa prekonajú a prejavia životnú zručnosť Najlepší osobný výkon, budú pravidelne odmeňovaní zážitkami i vecnými cenami.

Nie raz sa nám potvrdilo, že deti spod Rokoša sú vnímavé, múdre, chápaivé, majú zmysel pre poriadok a aj povinnosť a dokážu byť úspešní nielen v tom, čo ich baví, ale i vo svojich denných povinnostiach a úlohách.

Školský rok sa začal naplno, hodláme ho naplno aj využiť a vy môžete niektoré z našich aktivít sledovať na webe: www.zsmsns.edupage.sk alebo na profile na Facebooku. Dúfame spolu s deťmi, že sa k nám v mnohých aktivitách pripojíte.

Iveta Nemčeková



Slávnostný začiatok nového školského roka v základnej a materskej škole.
Foto: ZŠ s MŠ Fraňa Madvu Nitrianske Sučany.

Nárečové alebo nárečovuo?

Jazyk v našej obci partí do hornonitrianskeho nárečia, ktoré sa vyznačuje niekoľkými zaujímavými prvkami. Istotne si pri čítaní budete predstavovať a hovoriť, či je to tak naozaj a či ešte aspoň čiastočne rozprávate nárečím. Buďte si istí, že áno. Všetky príklady, ktoré tu uvediem, som získala priamo od vás z obce, keď som robila výskumy jazyka v rámci vysokej školy.

Po písmenách *k* a *g* vyslovujeme *ä* alebo *ja* namiesto obyčajného *a*. Povedzte si slová ukazovať (*ukázovať*), ukázať (*ukjazať*) alebo kameň (*kämeň*). Ktorý variant vám ide lepšie z úst? Zrejme sa to bude líšiť v závislosti od veku, ale zátvorkové verzie počujem v dedine neustále. Čo tak skúsiť ešte niečo staršie? Vyskytuje sa tu zmena *ž*- a *č*- na začiatku slabiky, ktoré vyslovujeme ako *z*- a *c*-. Týka sa to napríklad slov železo (*zeľezo*), čisté (*cístuo*) či dosiahnuť/dočiahnuť (*dociahnuť*). Myslím, že takto už hovoria iba naozaj najstarší obyvatelia obce.

Uvedomujete si, ako vyslovujeme slovesá? To sú tie slová, ktorými vyjadrujeme nejakú činnosť a nárečie v nich používame vtedy, keď hovoríme o minulosti. Mení sa v nich koncové *-l* na *-u*, čo vieme nájsť v slovách videl (*vid'eu*), chcel (*chceu/kceu/kseu*), bol (*bou*), kopal (*kopau*), robil (*robeu*). Nárečie zachytáva aj jav, keď si skraccujeme slová, akoby sa nám nechcelo toľko rozprávať. Týka sa to slovies trpieť (*trpeť*), mlieť (*mleť*), utrieť (*utreť*), ísť (*it'*), ale aj koncoviek slov: v Sučanoch (*v Sučach*), v Bystričanoch (*v Bystričach*).

Všimli ste si niekedy, že tu vyslovujeme sloveso *byť* v tvare *sú* úplne inak? Skúste si to povedať, či vám pôjde z úst lepšie výraz *ony sú dobré deti* alebo *ony sa dobre deti*? Ak je to ten druhý spôsob, tak potom aktívne používate vo svojom prejave hornonitrianske nárečie.

A aby som vysvetlila aj názov článku: keď je u nás niečo dobré, pekné, no aj mrchavé či pokazené, vyslovíme to *dobruo*, *peknuo*, *mrchavuo* a *pokazenuo*, hoci výnimočne začujeme aj verziu *pokazenvo*, akoby nám to *u*, kvôli ktorému musíme špúliti ústa, veľmi nepasovalo.

Nabudúce sa môžeme pristať pri tom, ako sa nárečie prejavuje v prírodných pomenovaniach či v menách, ktorými sa navzájom oslovujeme.

Lucia Mokrá

Sučianska kultúrna jeseň

V sobotu 1. októbra sme sa mnohí stretli na nádvorí miestnej školy na podujatí pod názvom Sučianska kultúrna jeseň alebo inak povedané – oslave sučianskych hodov. Oslavovalo sa dobrým slovom a pesničkami, ale aj zábavou, tancom a chutným jedlom. Toto bolo hlavnou náplňou podujatia. Dokonca nám aj počasie prialo, lebo bol na jeseň neobyčajne teplý a snečný deň.

Už od skorého poobedia dostali priestor umelecké zoskupenia najmä z Nitrianskych Sučian, ktorých tú máme mnoho, ale aj hostia. V skutočne bohatom kultúrnom programe vystúpili ľudová hudba Braňa Jakubisa a súrodenci Michalcoví zo Sebedražia, speváčka Alexandra Gáherová z Bojníc, nasledoval blok sučianskych umelcov – folklórna skupina Boršina, mužská spevácka skupina Domovina, hudobná skupina Neistí počtom. Zaujímavý a pôsobivý program završila hudobná skupina VEGA spolu s očakávaným hosťom, známym slovenským spevákom Ľubom Virágom. Slovom spreádzala Marcela Jedináková.

Nádvorie školy úplne zaplnili nielen domáci, ale ako býva na hody v Sučanoch zvykom, aj príbuzní z blízkeho aj vzdialenejšieho okolia, rodáci, ale aj priatelia z okolitých obcí.

Organizátori pripravili súťaž pre deti aj dospelých, kolotoč, skákací hrad, chutný guláš a občerstvenie završené tombolou a tanečnou zábavou.

A tak všetci hodovali a tešili sa s tými, ktorí sú im blízki.

Na druhý deň – čiže na hodovú nedeľu, sme sa opäť zišli na nádvorí školy. Už však nie za účelom zábavy, ale aby sme sa zúčastnili slávnostnej svätej omše, súčasťou ktorej bolo i požehnanie úrody. A tak veľká vďaka patrí nielen pánu farárovi Marekovi Virágovi a jeho hosťom, vďaka ktorým sme zažili neobyčajnú a na duchovno bohatú svätú omšu, ale tiež FS Boršina a chrámovému speváckemu zboru, ktorí ju obohatili spevom a obradom požehnanie úrody.

Srdečná vďaka patrí organizátorovi podujatia – obecnému úradu, všetkým účinkujúcim a tiež všetkým, ktorí prispeli k zdarnému priebehu tohto podujatia.

Marcela Jedináková

Mužská spevácka skupina Domovina.

Foto: Július Caňo ml.



*Spevák Ľubo
Virág.*

*Foto: Július Caňo
ml.*

Hody boli pre všetkých, ale deti si ich určite užili aj s pomocou maľovania na tvár či s klaunami.

. Foto: Miriama Boháčová.



Požehnávanie úrody

„Ďakujem, ďakujem, koľko Ťa to stálo, Pane, kým si nás to naučil, ďakujem...“

To sú slová piesne, ktorými sa začala slávnostná svätá omša v areáli ZŠ s MŠ Fraňa Madvu v Nitrianskych Sučanoch v nedeľu 2. októbra 2016. Všetci prítomní v zaplnenom areáli si uvedomili, že táto svätá omša je poďakovaním za tohtoročnú úrodu.

Slávnostnú atmosféru umocnila prítomnosť Mons. Mgr. Antona Galusa, farára z farnosti Staškov a duchovného farnosti Nitra – Horné mesto vdp. Mgr. Jozefa Hužoviča.

Myšlienka vzdávania vďaka sa niesla aj príhovorom správcu farnosti ICDr. Mareka Virága, ktorý zdôraznil dôvod slávenia svätej omše, aby sme poďakovali Bohu a otvorili svoje srdce pre neho, ale aj pre našich blížnych. Obzvlášť slávnostný bol akt požehnanie obetných darov, spojený so slovami vzdávania vďaka za úrodu na našich poliach, lúkach, pasienkoch či z našej záhradky.

Na záver tejto slávnostnej omše poďakoval všetkým, ktorí sa na príprave omše podieľali, čím vyjadrili svoju vieru a srdce plné lásky. Jeho slová aj texty ďalších príležitostných piesní v podaní chrámového zboru a folklórnej skupiny Boršina či pohľad na ľudí, prinášajúcich obetné dary v sučianskom kroji, prebudili v mnohých prítomných vďačnosť a neraz sa objavila aj slza na tvári. Po omši sa začalo malé pohostenie z našej skromnej úrody, ktoré pre nás pripravili obyvatelia farnosti.

V dnešnej uponáhľanej dobe sa na ďakovanie často zabúda. V Nitrianskych Sučanoch však ľudia dokazujú, že vedieť byť vďační za všetko, čo nám Boh dáva. A nezabúdajú ani na starú ľudovú múdrosť: bez Božieho požehnanie márne je naša námaha.

Monika Vrbanová

Opäť Sučianska kvapka krvi

V spolupráci MS SČK a miestnym obecným úradom sa dňa 23.9. 2016 v našej obci uskutočnil už po tretíkrát hromadný odber krvi.

Tím zdravotníkov pod vedením primárky Márie Pietrzykovej pracoval od ôsmej hodiny ráno. Odberu sa zúčastnilo štyridsaťtri darcov a tridsiatim ôsmim bola krv aj odobraná. Teší nás počet jedenástich prvodarcov, ktorí prišli za podpory kamarátov či kolegov darcov.

Veríme, že v tomto čine budú pokračovať aj naďalej a stanú sa z nich pravidelní darcovia.

Zaznamenali sme účasť nielen z radov našich občanov, ale aj občanov z okolitých miest a obcí.

Členky MS SČK pripravili pre všetkých zúčastnených pohostenie, a tak doba čakania pri káve, čaji či koláčoch a príjemných rozhovoroch ubiehala rýchlo a plynule.

Čas si našiel a projekt prišiel podporiť aj starosta obce Pavol Caňo.

Sme radi, že takáto akcia v našej obci má svoje opodstatnenie a dúfame, že Sučianska kvapka krvi sa stane samozrejmosťou.

Vidieť, že nám záleží na zdraví iných, veď ako sa hovorí: dnes ja tebe a zajtra ty mne.

Podeľ sa o svoj život a daruj krv!
Navrátilová Dana



Prvodarca na odbere.
Foto: Jana Mokrá.



Príjemné stretnutie troch generácií pri čistení prírody

V pondelok 29. augusta Miestny spolok Červeného kríža už po treťkrát zorganizoval na lúčke nad rázcestím Červenej a Podovrátnej doliny stretnutie detí, ich rodičov, starých rodičov a všetkých, ktorí radi trávia čas v prírode. Účelom akcie bolo aktívne trávenie spoločného času rodín v prírode, stmelenie komunity troch generácií našej obce a užitočné využitie niekoľkých hodín sviatočného dňa.

Cieľ stretnutia vyšiel na sto percent, aj počasie prialo a všetci, čo chceli prísť, našli cestu či už tú vyznačenú červenými stužkami alebo tú svoju individuálnu až na lúčku, na ktorej čakali na účastníkov organizátori z Červeného kríža s pripravenými súťažami pri veľkom ohnisku v krásnom prostredí našich sučianskych hôr s čerstvou vodou z blízkej studničky, ktorú deň predtým poriadne vyčistili. Plní energie a chuti sme sa s deťmi hneď pustili do upratovania okolia a vyčistili ho od odpadu kovového charakteru, plastov, gumy a papierov. Pozrieť a trochu pookriať prišiel medzi nás aj pán starosta. Deti sa s radosťou zúčastňovali rôznych súťaží, napríklad s nadšením ryžovali zlato a každý si domov odniesol malú hrudku zlata. Po dlhom hľadaní na základe indícií našli nielen vzácny poklad – truhličku plnú prekvapení, ale pochopili, aká je dôležitá vzájomná spolupráca, pomoc slabším a menším, tolerancia, pochopenie, trpezlivosť a skromnosť. Z ďalších súťažných disciplín, ktoré neboli určené len tým najmenším, ale aj ich rodičom a starým rodičom, treba spomenúť ešte hod šiškou na „sučiansky spôsob“ a súťaž naozaj určenú len starým otcom „Nákupné maniačky“, ktorá bola vtipným doplnením nášho stretnutia plného smiechu, ale aj vynaliezavosti a fantázie. A aby sme sa len nezabávali, rozprávkovou formou sme sa presunuli do tajomného sveta liečivých bylín, ktoré práve rástli na okolitých lúkach pod horou. Hlad sme zahnali upečenými špekáčikmi, smäd uhasili čerstvou vodou zo studničky. Na záver sme sa pri názornej ukážke naučili ošetrovať zlomeninu končatiny v prírode a doplnili sme lekárniku nad studničkou.

K záveru akcie už dažd'u viseli nohy, všetko sme však stihli a strávili spolu so svojimi deťmi, blízkymi a kamarátmi príjemný čas, z ktorého si najmenší odniesli nielen množstvo cien zo súťaží, nové vedomosti, ale i dobrý pocit a radosť z času stráveného v prírode.

Monika Kršková



Účastníci výletu pri studničke v Červenej doline.
Foto: Monika Kršková.

2. júla sa uskutočnil dedinský turnaj o pohár starostu obce, ktorého sa zúčastnili štyri tímy. Zvítazilo družstvo z Hája, druhé miesto obsadil Dolný koniec, bronz získali Chrastečky a štvrtý skončil tím Horného konca. Všetci zúčastnení si užili športové popoludnie s dobrým počasím, neskôr pri občerstvení si oddýchlí a zabavili sa.

Lucia Mokrá

Víťazný tím. Foto: Anton Haluš.

Uznesenie z obecného zastupiteľstva z 12. 7. 2016

Uznesenie č. 34/2016

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje
 - návrhovú komisiu v zložení: pani Anna Králiková, Ing. Mária Briatková, Ing. Jozef Fodor;
 - za overovateľov zápisnice: Ing. Eduard Belák, pán Dušan Bukový.

Uznesenie č. 35/2016

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje odpredaj pozemku parc. č. 973/29 o výmere 600 m² pre Lukáša Javorčeka, bytom Nováky, Chemikov 89/1, a manželku Lenku Javorčekovú, bytom Nováky, Chemikov 89/1.

Uznesenie č. 36/2016

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje odpredaj pozemku parc. č. 973/25 o výmere 655,31 m², pre Ing. Róberta Mihálika, bytom Nitrianske Sučany 452.

Uznesenie č. 37/2016

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje odpredaj pozemku parc. č. 973/31 o výmere 763,70 m², pre Rudolfa Pánisa, bytom Dolné Vestenice, Gumárenská 412/21, a manželku Jaroslavu Pánisovú, bytom Dolné Vestenice, Gumárenská 412/21.

PhDr. Pavol Caňo, v. r., starosta obce



Hudobná skupina Vega na sučianskych hodoch.
Foto: Július Caňo ml.

Aj ľudoví umelci mali svoje miesto na hodovej oslave.
Foto: Július Caňo ml.



Plnenie rozpočtu obce za 1. polrok 2016

Hospodárenie obce za I. polrok 2016 spolu s nutnými úpravami rozpočtu sme spoločne zhodnotili na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 10. októbra 2016.

Príjmová časť

Obec dosiahla celkové príjmy vo výške **412 407,14 €** a rozpočet plnila na 57,04 %.

1. Bežné príjmy, členené na daňové (191 820,13 €), nedaňové (7 173,56 €), bežné granty a transfery (55 159,97 €) predstavovali spolu 254 153,66 €.
2. Kapitálové príjmy sme získali z odpredaja ďalších dvoch pozemkov v časti obce Chrastečky na individuálnu bytovú výstavbu, a to vo výške 24 852 €.
3. Príjmové finančné operácie predstavovali 132 023,48 € a tvoril ich zostatok prostriedkov z roku 2015.
4. Vlastné príjmy rozpočtovej organizácie boli vo výške 1 378 €.

Výdavková časť

Celkové výdavky obce za 1. polrok dosiahli výšku **192 185,67 €** a boli plnené na 26,63 %.

1. Bežné výdavky určené na chod obce v rámci jednotlivých oblastí ako je správa obce, matričná agenda, civilná obrana, požiarna ochrana, verejné osvetlenie, odpady, kultúrne a športové služby, opatrovateľská služba a pod. predstavovali spolu 105 998,66 €.
2. Kapitálové výdavky vo výške 17 365,86 € boli vynaložené na výdavky súvisiace s bytovou výstavbou v časti obce Chrastečky (právne služby, archeologický prieskum a i.) a na zakúpenie záhradného traktora (kosačky) určeného najmä na kosenie veľkých plôch (ihrisko a pod.).
3. Výdavkové finančné operácie obec neevidovala.
4. Výdavky na prenesené a originálne kompetencie v školstve predstavovali sumu 68 821,15 €.

Prehľad plnenia rozpočtu Obce Nitrianske Sučany za I. polrok 2016 znázorňuje nasledovná tabuľka:

Príjmy v €	Rozpočet	Plnenie	Výdavky v €	Rozpočet	Plnenie
Bežné	462 968	254 153,66	Bežné	254 940	105 998,66
Kapitálové	58 138	24 852,00	Kapitálové	274 281	17 365,86
Fin. operácie	197 788	132 023,48	Fin. operácie	20 400	0,00
Školstvo	4 130	1 378,00	Školstvo	172 083	68 821,15
SPOLU	723 024	412 407,14		721 704	192 185,67

Pripravujeme

9. 11.: uvítanie detí do života

23. 11.: slávnostné privítanie jubilantov za rok 2016

7. 12.: mikulášsky večierok klubu dôchodcov

10. 12.: vianočné trhy na školskom dvore

31. 12.: rozlúčka so starým rokom a privítanie nového

Presné časy a podrobnosti o každej akcii budú včas vyhlásené obecným rozhlasom a zverejnené na webovej stránke obce.

Na základe neustálych a opakujúcich sa sťažností občanov na voľný pohyb psov v našej obci, žiadame všetkých majiteľov a držiteľov psov, aby si riadne zabezpečili svojich psov a neumožnili im voľný pohyb, keďže tieto psy ohrozujú bezpečnosť a zdravie našich občanov. Každá fyzická a právnická osoba, ktorá je vlastníkom alebo držiteľom psa, je povinná predchádzať tomu, aby jej pes útočil alebo iným spôsobom ohrozoval človeka.

Nedovoľte preto, aby Vaše voľne pobejúce psy ohrozovali občanov, deti, dôchodcov. V prípade, že zo strany majiteľov nedôjde k náprave, obec pristúpi k odchytu psov na náklady majiteľov a držiteľov psov a k udeľovaniu pokút.

Ako chovateľ nesiete zodpovednosť!

Mária Miklašová

Blahoželáme jubilantom

65 rokov

Tibor Bučko

Jozef Šimorka

Štefan Surový

Nataša Kováčiková

Mária Buková

70 rokov

Mária Pinková

75 rokov

Elena Macková

80 rokov

Ľudmila Kňazková

NARODENIE

Adam Navrátil

Ján Kočner

Manželstvo uzavreli

Miloš Lenner a Ing. Lucia Pinková

Ing. Michal Bista a Ing. Eva Surová

Ing. Róbert Kiaba a Mgr. Veronika Košovská

Ing. Vladimír Fodor a MVDr. Michaela Prostredná

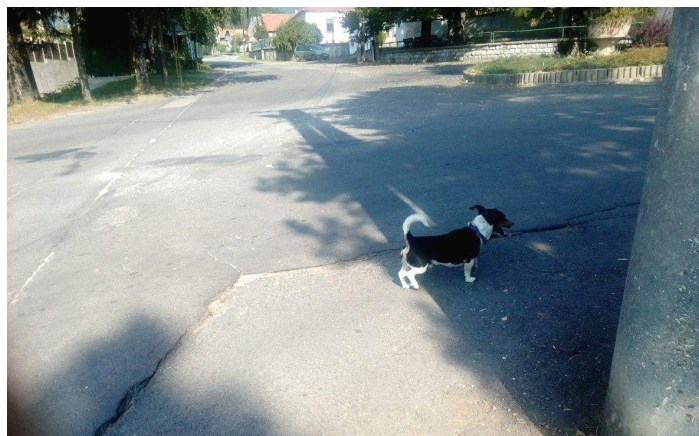
Lukáš Kohút a Ing. Gabriela Cvopová

Spomíname

Maximilián Škrabala

Anna Macková

Spracovala: Vlasta Sladkayová



Informácie spod Rokoša, Informačno-zábavný občasník obce Nitrianske Sučany.

Vydáva: Obecný úrad Nitrianske Sučany 242, 972 21, IČO: 00318353, tel: 046/5490189, mail: obec@nitrianskesucany.sk.
Redakčná rada: Lucia Mokrá, Michal Caňo, Pavol Caňo, Vladimír Cvopa, Elena Ivanovová, Jozef Klučák, Mária Miklašová, Zuzana Miklašová, Vlasta Sladkayová.

Registrované Ministerstvom kultúry SR dňa 2. 12. 2008 pod registračným číslom EV 2447/08.

Prídelené ISSN 1338-8150 Univerzitnou knižnicou v Bratislave dňa 25. 7. 2012.